

In the Supreme Court of South Africa
In die Hooggeregshof van Suid-Afrika

APPELLATE

DIVISION.
AFDELING).

APPEAL IN CRIMINAL CASE.
APPEL IN STRAFSAAK.

HUGH ROBERT KENNEDY GLEGG

Appellant.

versus/teen

THE STATE

Respondent.

Appellant's Attorney Nauke, Nauke
 Prokureur van Appellant

Respondent's Attorney H.G. (G. town)
 Prokureur van Respondent

Appellant's Advocate T.M. MULLINS SC
 Advokaat van Appellant

Respondent's Advocate H.F. REDPATH
 Advokaat van Respondent

Set down for hearing on
 Op die rol geplaas vir verhoor op

25-8-72
3-2-9

ECD

Graham Rumpff
Hamed
Troop

T.M. MULLINS SC 9:45 - 11:00, 11:15 - 11:45
 H.F. Redpath 11:45 - 12:05

G.A.U.

Rumpff H.R. : - Appèl van die hand gewys

GRIFFIER.
 14.9.1972

IN DIE HOOGGEREGSHOF VAN SUID-AFRIKA

(APPELAFDELING)

In die saak tussen:

HUGH ROBERT KENNEDY GLEGG Appellant

en

DIE STAAT Respondent

CORAM: RUMPF, HOLMES et TROLLIP, A.RR.

VERHOOR: 25.8.1972. GELEWER: 14.9.1972.

U I T S P R A A K

RUMPF, AR. :

In hierdie saak is die appellant deur 'n landdros skuldig bevind aan oortreding van art. 140 (2) (a) van Ordonnansie Nr. 21 van 1966 (K). Dit is bevind dat hy 'n motorvoertuig op 'n openbare pad bestuur het terwyl die persentasie alkohol in sy bloed uitgedruk in gramme per honderd milliliter van bloed meer as 0.15 persent was, nl. 0.20. 'n Boete is op hom gelê en sy bestuurderslisensie is opgeskort vir ses maande.

Die/.....

Die appellant het na die Oos-Kaapse Afdeling geappelleer op grond daarvan dat, hoewel hy skuldig gepleit het, die Staat nie bewys het nie dat die oortreding „werklik gepleeg is" soos vereis word deur die bepalinge van art. 258(1)(b) van Wet Nr. 56 van 1955. Sy appèl is afgewys en met die nodige verlof is hy tans hier in hoër beroep.

Uit die feite blyk dit dat appellant in Kirkwood ongeveer 8 nm. n motor bestuur het wat van agter met n ander motor gebots het. Daarna is hy deur die distriks-geneesheer ondersoek. In sy getuienis het die distriks-geneesheer o.a. verklaar dat hy om 8.45 nm. n bloedmonster van die appellant getrek het en dat hy voor die trekking die vel van appellant se arm met water gereinig het en die monster aan n sersant Venter oorhandig het wat dit met n polisieeseël verseël het. Die kruisverhoor van die geneesheer was kort en die verslag daarvan lees soos volg:

„V. Wat se water het u gebruik? --- Kraanwater.

V. .20 is n klein oorskryding van .15? --- Ja.

V. Is u n gholfspeler. Die seep in die waskamer op gholflklub te Uitenhage is vloeibare seep wat alkohol bevat? --- Ek weet nie.

V. Enige onsuierhede mag die ontleding van _____
die/.....

die bloed beïnvloed? --- Ja seker.

V. Het u bloed aan beide arms getrek? --- Ja.

V. U het nie die vel gesteriliseer nie? ---
Die eerste keer toe ek bloed trek het ek n
middel gebruik wat n alkohol bestanddeel het.
Ek het daarom toe n ander onttrekking gedoen
op die ander arm wat ek met water gewas het.

V. As die vel met kraanwater skoongemaak word
kan daar nie ander onsuiverheid wees nie? ---
Ja, maar nie onsuiverheid wat alkohol bevat nie.

V. Wanneer het u die bloed getrek? --- Na die
ondersoek om 9.15 nm. volgens my verslag wat
ek toe opgestel het.

Daar was geen herondervraging nie, maar
op n vraag van die landdros het die getuie die volgende
antwoord gegee:

„As die vel nie gesteriliseer is nie mag dit
moontlik infeksie aan die pasiënt veroorsaak
deur middel van kieme en bakterië maar die kieme
en bakterië kan sover my kennis strek nie die
alkohol inhoudstoets affekteer nie. Ek kan
nie die moontlikheid uitsluit dat daar wel nog
van die seep wat gebruik was by die klubhuis
op die vel aanwesig was nie.”

Sersant Venter het verklaar dat hy teen-
woordig was toe die bloedmonster getrek is en dat dit deur die
geneesheer verseël is met n nommer daarop. Die sersant het die
monster na Kaapstad weggestuur en daarna n verslag ontvang

wat/....

wat ingehandig is. Hiervolgens blyk dit dat die vakkundige beampte wat die monster ontleed het n persentasie alkohol in die bloed gevind het, gelyk aan 0.20 gram etielalkohol per 100 milliliter bloed. Die sersant is nie gekruisvra in verband met hierdie getuienis wat hy afgelê het nie.

Die appellant het getuienis onder eed afgelê en vertel dat hy die middag van die betrokke dag gholf gespeel het. Dit was warm en na die spel het hy na die gholfklub gegaan waar hy sy arms en gesig met vloeibare seep gewas het en daarna met water afgespoel het. Hy het sy hande en gesig afgedroog en in die klubhuis vier pinte bier gedrink. Sy laaste bier het hy omtrent 7.30 nm. gedrink. In kruisverhoor het hy gesê dat hy homself afgedroog het met papier- en gewone handdoeke en dat hy hom voldoende afgedroog het, maar miskien nie heeltemal droog nie. Hy kon nie onthou of die geneesheer sy arm gereinig het nie.

Volgens die getuienis hierbo uiteengesit het die landdros appellant skuldig bevind.

Dit skyn duidelik te wees dat in n laerhof

die pleit van n beskuldigde dat hy skuldig is, nie in aanmerking geneem kan word nie wanneer die laerhof moet beslis of daar bewys is dat die misdryf gepleeg is. Die Staat moet deur enige toelaatbare en voldoende getuienis bewys dat die misdryf deur iemand gepleeg is, nie noodwendig die beskuldigde nie: sien R. v. Nathanson, 1959 (3) S.A. (A) 124 te bl. 126. Die grondliggende rede vir hierdie vereiste en sy geskiedkundige agtergrond word geskets in die beslissing in Rex v. Citha, 1920 T.P.D. 115. Aangesien in die strafreg die bewyslas wat op die Staat rus, sodanig is dat daar geen redelike twyfel in die gemoed van die judex facti behoort te bestaan nie, behalwe indien dit deur wetgewing anders gestel word, moet dit aanvaar word dat ook in n geval soos hierdie, die pleeg van die misdaad sonder redelike twyfel bewys moet word: vgl. Rex v. Duma, 1958 (3) S.A. (N) 882 te 890.

n Vermoede ten opsigte van die suiwerheid van die spuit en houer is in art. 140 van Ord. 21 van 1966 (K) deur art. 13 van Ord. 27 van 1968 ingevoer deur die toevoeging van n nuwe subartikel (4) van art. 140 wat soos volg lees:

„(4) Waar daar by enige vervolging ingevolge hierdie Ordonnansie getuienis aangevoer word van n ontleding van n monster van die bloed van enige persoon, word daar vermoed, tot dat die teendeel bewys word, dat enige spuit wat gebruik is om sodanige monster te neem en die houer waarin sodanige monster geplaas is vir versending na n ontleder, vry van enige stof of kontaminasie was wat die uitslag van sodanige ontleding kon beïnvloed het."

Namens appellant is betoog dat die Staat nie bewys het nie dat die monster van die bloed nie "a pure and unadulterated" monster van appellant se bloed was nie. Hierdie woorde is gebruik in n beslissing van die Natalse Hof in S. v. Ngcobo, 1969 (1) S.A. 249, waar dit geblyk het dat daar n sekere poeier in die houer was waarin die bloed van die appellant in daardie saak gespuut is en dat daar geen getuienis was wat die effek van die poeier op die bloed kon gewees het nie. In dié provinsie was daar nie n statutêre vermoede soos in die onderhawige geval nie.

In die onderhawige saak is aangevoer dat die Staat meer positief moes bewys het dat die bloedmonster van die appellant wel suiwer was en dat dit die bedoeling van die wetgewer was dat die Staat sy bewyslas aldus moet kwyts

omdat/.....

omdat, toe in 1968 n vermoede ten gunste van die Staat ingevoer is ten opsigte van die suiwerheid van die spuit en houer van die bloed, daar nie ook n vermoede geskep is ten opsigte van die suiwerheid van die vel van n beskuldigde nie.

Na my mening het die skepping van die vermoede in art. 140 (4) van die Ordonnansie, wat ten gunste van die Staat is, geen ander effek gehad op die bewyslas wat reeds op die Staat gerus het, en geen afleiding kan gedoen word nie dat die wetgewer ten opsigte van die vel van n beskuldigde in enige opsig n swaarder bewyslas op die Staat wou lê as wat reeds volgens die gemene reg op hom rus nie.

Daar is verder aangevoer dat volgens die getuienis dit nodig was om die vel van die appellant te reinig met water, dat die geneesheer erken het dat daar nog onsuiverheid kon gewees het, nadat die vel met kraanwater skoongemaak is, dat hy erken het dat daar nog oorblyfsels van die ^{vloeibare} ~~was~~ seep op die arm van die appellant mag gewees het en dat enige onsuiverheid die ontleding van die bloed mag beïnvloed. Dis duidelik dat daar nie die minste getuienis voor die landdros

was dat daar enige alkohol in die seep van die gholfklub was nie sodat die hele betoog namens die appellant daarop neerkom dat die Staat nie bewys het nie dat daar met die insteek van die spuit geen onsuierhede as sodanig in die bloed gekom het nie. By afwesigheid van enige erkenning of getuienis dat sodanige onsuierhede, wat kwaliteit en kwantiteit betref, die persentasie alkohol kon affekteer, is dit vir my moeilik om voort te stel wat die Staat nog meer in 'n geval soos hierdie moes bewys het as wat wel bewys is.

Om te verwag dat die Staat in hierdie saak bv. 'n mikroskopiese en dermatologiese analiese van die vel moes gedoen het voordat die naald in die vel gestek is en dan getuienis moes gelei het dat die mikroskopiese klein onsuierhede wat daar môg wees geen invloed op die alkoholpersentasie kon gehad het nie, skyn my volkome onredelik te wees. Wanneer die Staat sy saak op so 'n manier moet bewys dat die judex facti oortuig moet wees dat die misdryf gepleeg is, word dit nie van die judex verwag dat sy oortuiging gebaseer moet wees op 'n sekerheid wat daarin bestaan dat 'n onbeperkte aantal geopperde

moontlikhede/.....

moontlikhede wat denkbeeldig is of op blote spekulasie berus, deur die Staat uitgeskakel moet wees nie. Die begrip „redelike twyfel“ kan nie presies omskryf word nie, maar dit kan wel gesê word dat dit n twyfel is wat bestaan weens waarskynlikhede of moontlikhede wat op grond van algemene gangbare menslike kennis en ondervinding as redelik beskou kan word. Bewys buite redelike twyfel word nie gelyk gestel aan bewys sonder die allerminste twyfel nie, omdat die las om bewys so hoog gestel te lewer, prakties die strafregsbedeling sou verydel.

Volgens die gelewerde getuienis was die landdros m.i. geregtig om te bevind dat wat enige onsuiverhede op appellant se vel betref, daar geen redelike twyfel deur dié getuienis wat voor hom gelê is, ontstaan het nie.

Namens die Staat is aangevoer dat art. 140 (4) van die Ordonnansie so uitgelê moet word dat die bedoeling van die wetgewer was om die artikel effektief en sinvol te maak deur die vermoede ook van toepassing te maak op die gebruik van die spuit gedurende die bloedtrekking.

In hierdie verband is n beroep gedoen op wat deur Wn. Regter

Tebbutt/.....

Tebbutt in S. v. Everson, 1970 (1) S.A. (K) 679 op bl. 680,

beslis is nl.:

„Hierdie vermoede bepaal dat enige „spuit“ wat gebruik is vry van kontaminasie was. Myns insiens, dek dit die spuit op alle wesenlike tye wanneer dit gebruik word om n bloedmonster te neem en al die materiële gedeeltes daarvan. Dit sou dus ook die tyd dek wanneer daardie gedeelte daarvan wat wel die vel penetreer, die vel daadwerklik so penetreer.”

Die Staat het ter ondersteuning van hierdie bevinding hom beroep op enkele beslissings dat n eng vertolking nie altyd aan n strafbepaling gegee behoort te word nie en het ook betoog dat in n geval soos hierdie n vertolking geregtig is wat ontduiking van die wet sal vermy en wat die wet nie sal verydel nie. Ek dink dat die bedoeling van die wetgewer met hierdie artikel redelik duidelik is. n Vermoede word geskep dat die instrumente wat by die bloedtrekking en daarna gebruik word suiwer was. Dit is waar dat die artikel praat van „enige spuit wat gebruik is om sodanige monster te neem“, maar m.i. gaan dit hier oor alleen oor die steriliteit van die spuit self en van die houer, wat deur die mediese beamppte gebruik word. Wanneer n spuit gebruik word, word dit

geag/.....

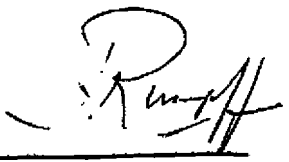
geag dat dit n skoon spuit was wat in die bloedtrekkingsproses deur die mediese beamppte gebruik is. Word enige onsuierhede wat op of in die vel was, gedurende die bloedtrekkingsproses in die bloedstroom geplaas, sou dit daarin gekom het, nie weens die afwesigheid van die steriliteit van die spuit nie maar weens die aanwesigheid van die onsuierhede op of in die vel. Indien die wye vertolking aan die artikel gegee sou word, soos daar die Staat versoek, sou die gevolg ook wees dat die algemene medies aanvaarde gebruik, wat in hierdie soort gevalle toegepas word, nl. om die vel te reinig, vóór insteking van die spuit, nie meer gevolg hoef te word nie. Ek kan my nie voorstel dat dit die bedoeling van die wetgewer was nie, en ek is oortuig daarvan dat indien die wetgewer die reinheid van die vel ook as vermoede beoog het, die artikel n ander bewoording sou gehad het as wat dit tans het. Ek meen dus dat die beslissing in ~~die Eversonsaak verkeerd was en dat die Staat in die onder-~~hawige geval nie op die vermoede in die Ordonnansie geskep, kan staatmaak nie.

Ten slotte is namens appellant betoog dat

die/.....

die Staat nie bewys het nie dat die bloedmonster wat getrek was, nie die monster was nie, wat uit die arm getrek is wat met 'n vloeistof gereinig is wat alkohol bevat het. Hierdie argument word gebaseer op die onsekerheid in die getuienis omtrent wanneer presies die bloedmonster getrek is en omtrent wie die monster sou verseël het. Wanneer die getuienis gelees word, is dit duidelik dat hierdie betoog geen steek hou nie.

Volgens die getuienis as 'n geheel, omtrent die pleeg van die misdryf, is daar geen rede om te bevind dat die landdros 'n redelike twyfel moes gehad het nie. Die appèl word afgewys.

RUMPF, AR.

HOLMES, AR. }
TROLLIP, AR. } Stem saam.